

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI:	PRETIULU INSERTIUNILORU:	Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scol'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.“
Pentru Anstro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—er.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ 1/2 anu 2 fl.50er.		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr.		
„ „ „ „ pe 1/2 a. 7 fr.		

Esamenele publice in scólele elementarie.

De câteva dile s'au inceputu esamenele in tóte scólele din diecesa. Scól'a serbatoresce, si imbracata in haina de serbatóre vine sè-ne arete, ce au potutu, si ce póte produce.

Câtev'a repórte, ce am primitu din diferite pàrti ne spunu, ca unele esamene din cele tienute pana acum au succesu, altele éراسi nu aru fi succesu pre deplinu.

Potu se fia dóra esagerate aceste repórte. Ómenii nostri din nefericire de multe ori judeca lucrurile mai multu dupa simpatii si antipatii personale decât dupa adeverat'a stare a loru. Si ne place a crede, ca chiar facia de esamenele mai putienu succese se fia dóra putiena esageratiune. Avem unu puternicu motivu pentru acést'a:

Este verb'a de scóla, si scimu bine intre ce impregiuràri se gasesce astadi scól'a nóstra. Sunt fórte departe de a fi aceste impregiuràri cele mai favorabile. De aceea daca nu in totu loculu vom aflá progresulu, pre carele lu-acceptàm, asia credemu noi, nu este bine, nu este consulta, se ne descarcàm superarea asupra nimenui, pentruca póteca suntemu nedrepti, si mai multu stricàm, decât folosimu.

Esamenulu este icón'a, carea ne infatisiôza, ce póte scól'a. Daca vedemu in acést'a icóna, ca scól'a si-a facutu detorinti'a, fara indoiéla ne bucuràm. Nu este de ajunsu inse acést'a bucuria. Trebuie se-o explotàm, cá prin ea se mergemu inainte, si se facemu, ca scól'a, carea a produsu anulu acést'a multu, se produca anulu viitoriu si mai multu.

N'a succesu intr'o scóla esamenulu, ne superàm. Nu potemu inse, si nici nu ne este iertatu a remané numai cu superarea. Trebuie se mergemu si aci mai departe. Detorintia avemu se studiàm causele, cari au impedeatu a-se produce rezultate mai insemnate.

Aceste cause potu se fia in fiacare comuna dupa impregiuràrile locali de diferita natura. Dupa cele, ce scimu, si cunóscemu noi in genere, causele sunt cam urmatórele.

Poporulu nostru in necazulu si amaratiunea, in carea traiesce astadi, nu este in totu loculu dispusu a pune pre scóla pondulu, ce-lu merita. De aici provine apoi frecuentatiunea neregulata, lips'a de bunavointia si zelu intru prestarea denariului eiectatu pre densulu pentru sustienerea scólei si altele.

Se póte mai departe se fia locuri si de acelea, ca invetiatoriulu se nu fia facutu totu ceea ce a cadiutu in sarcin'a lui, pentruca scól'a se produca rezultatele asceptate.

Ori de unde ar proveni aceste pedeci, — delaturarea loru cade in sarcin'a administratiunei scolare.

N'avemu nici cea mai mica indoiéla, acést'a administratiune voiesce a face totu ce-i sta prin putintia, ca orice reu i-vine la cunoscintia sè se indrepteze. Intrebarea este numai, ca óre poté-va indreptá administratiunea tóte.

Staruimu a crede, ca cu zelu si bunavointia se potu face tóte. Unu lucru este inse inainte de tóte de neaperata trebuintia, si anume: ca administratiunea centrala se fia cât mai esactu informata despre tóte, si acést'a cade in sarcin'a inspectoriloru scolari.

Inspectorii scolari conduc esamenele. Ei vedu, si au ocasiune de a studiá totulu. Spre a poté face acést'a mai cu inlesnire, credemu, ca va fi bine, ca dupa fia-care esamenu se asculte asupra tuturoru celoru ce a observatu in decursulu esamenului mai antaiu pre invetiatoriu, cá se primésca despre tóte informatiune cât mai esacta. Dupa acést'a bine va fi mai departe, cá se asculte si comitetulu parochialu, si in contielegere cu acést'a se puna la cale dupa trebuintiele locali — cele ce se vor aretá neaperatu de lipsa, cá in scólele, in cari se constata prin esamene progresu, acést'a sè-se potentieze, ér in acele scóle, in cari se constata prin esamenu defecte, acestea sè se póta indreptá.

Se intielege de sene, ca acést'a procedura este grea si anevoiôsa. Daca cu tóte acestea o pretindemu

dela dnii inspectori, o facemu din motivulu, ca numai astfeliu are unu intielesu si chiar ratiune de a fi esamenulu publicu. Altecum esamenulu remane o simpla parada fara nici unu resultatu practic.

Esecutandu-se inse cu esactitate cele amintite, cari de altecum nu sunt ideile nóstre, ei sunt nesece detorintie oficiali, si recerinte pedagogice, speramu, ca multe se potu indreptá, cu atât mai vertosu, ca pre acésta cale administratiunea centrala va poté fi pusa in cunoscintia despre tóte, si va poté indreptá prin dispușetiunile luande defectele, ce s'ar poté aretá; ér pre de alta parte ar poté incuragiá pre ómenii, cari au aretatu progresu.

Incheiámu repetiendu, ca numai in acésta forma vom dá esameneloru importantí'a, ce trebue se o aiba in mersulu instructiunei si anume din motivulu, ca numai pre bas'a unoru informatiuni esacte — se voru poté luá de aici din centru nimerite dispușetiuni pentru indreptarea defecteloru.

Ca se nu ni-se faca dóra din vre o parte obiectiunea, ca dóra prin cele dise pana aci am avé intentiunea, cá se vatomámu pre cinev'a — notámu, ca si pana acum s'au datu de catra dnii inspectori informatiuni esacte administratiunei centrali; si am gresí fórté, daca am sustiené contrariulu.

Impregiurările si trebuintiele inse se schimba, si conform postulateloru acestoru dóue este neaperatu de trebuintia, cá se ne schimbámu si noi cu timpulu totu spre mai bine.

Sesiunea sinodului estraordinariu

alu archidiecesei greco-orientale romane din Transilvani'a, tienutu in Sibiu la anulu 1885.

Siedinti'a I. la 4/16. Iuniu 1885.

1. In urm'a literiloru de convocare publicate de noi in Nrulu 55 si dupa chiamarea Duchului santu in biserice'a „Schimbarei la fatia“ din cetate, adunandu-se deputatii in sal'a seminariului „Andreianu,“ destinata pentru siedintiele sinodali, Escelenti'a Sa Inaltu Preasantitulu Domnu arhiepiscopu si metropolitu *Miron Romanul* deschide sinodulu prin cuventarea urmatóre:

*Preastimatiloru Domni!
Iubitiloru frati!
Iubitiloru fi sufletesci!*

O afacere de mare importantia pentru sant'a nóstra biserica ne chiama se ne intrunimu astadi in sinodulu estraordinariu.

Este acést'a afacerea ajutoriului de statu pentru preotimea nóstra archidiecešana, carea acum, si celu putienu pentru acum este resolvita si la preainaltulu Tronu, unde cercaramu in cele din urma scutu si aperare pentru interesele vitale ale bisericei nóstre.

Preaumilit'a nóstra rugaminte nu fú luata in considerare. Mesurile guverniale pentru impartirea ajutoriului de statu au se remana cu mica esceptiune nestramutate. Preotimea nóstra cea insetata dupa a-

jutoriu, astépta cu incordare se auda cuventulu din urma alu sinodului nostru archidieceșanu, carui'a are a se conformá.

Ve multiamescu Preastimatiloru Domni, iubitiloru frati si iubitiloru fi sufletesci, cá la invitarea mea urmata din consiliulu consistoriului nostru archidieceșanu, Ve-ati adunatu in numeru asia de frumosu pentru a deslegá problem'a, care ne stá inainte si care speru, cá cu ajutoriulu lui Dumnedieu o vom si deslegá, precum ceru adeveratele interese ale bisericei nóstre.

Impartasindu-ve binecuventarea archierésca, sesiunea estraordinara a sinodului nostru archidieceșanu o declaru de deschisa.

2. La propunerea presidiului, Sinodulu alege pre notarii sesiunei ordinare din anulu acést'a: Nicanoru Fratesiu, Ioanu Danciu, Dr. Nicolau Olariu, Dr. Ioanu Mih, Pompiliu Pipoșiu si Mateiu Voileanu de notari pentru acésta sesiune estraordinaria, dintre cari deputatulu Nicanoru Fratesiu se denumesc de notariu generalu.

3. Se cetesce consemnarea deputatiloru sinodali pentru acestu periodu, si se constata ca din 60 de deputati sunt presenti 43 si anume: domnii Nicolau Popea, Iacob Bolog'a, Ioan de Pred'a, Dr. Nicolau Maieru, Dr. Nicolau Olariu, Ioan Hannia, Simeon Munteanu, Ioan Papiu, Dr. Ioan Mih, Ioan Ratiu, Ambrosiu Bersanu, Georgiu Danila, Romul de Crainicu, Vasiliu Damianu, Petru Truti'a, Petru Gligoru, Nicanor Fratesiu, Pompiliu Pipoșiu, Ioan Gallu, Dr. Absolon Todea, Ioan Danciu, Parteniu Cosm'a, Vasilie Rosiescu, Ioan Slaviciu, Alesandru Tordosianu, Rubin Patiti'a, Mateiu Voileanu, Teodor Hermanu, Galaction Siagau, Dr. Aureliu Brote, Ioan Bechnitz, Ioan Popescu, Zacharia Boiu, Dr. Il. Pusicariu, Ioan Petricu, Ioan Popea, Iuliu Danu, Petru Cióra, N. Cristea, Dr. I. Mog'a; absenti: Vasiliu Almasianu, Nicolau Comsi'a, Candrea Gerasimu, Dragomiru Simeon, Duvlea Ilariu, Fulea Iocahimu, Stefan Iosifu, Manole Diamandi, Moldovanu, Anani'a, August. Nicóra, Alecsiu Olariu, Dr. Nicolau Popu, Ioan cav. Pusicariu, Ioan Siandru, Stefan Tamasiu si Ioan Zacharia, astfeliu sinodulu e capace de a aduce concluse.

4. Presidiulu presentéza cererile de concediu pentru acést'a sesiune ale deputatiloru:

a) Iosif Orbonasiu din caus'a afaceriloru oficióse;
b) Ioachim Fulea din caus'a agendeloru private;
c) Ioan Siandru, fiindu impededatu prin afacerile oficiului seu de senatoru la magistratulu orasienescu din Sighisíor'a;

d) Ioan Zacharia, fiindu timpulu scurtu pentru a-si putea pune afacerile oficióse in ordine. — Concediele cerute se acórda.

5. Se presentéza si cetesce raportulu consistoriului archidieceșanu dto 3 Iuniu v. a. c. Nr. 2855 Pl. in cestiuenea ajutoriului de statu, asemenea se cetesce in traducere romanésca emisulu ministeriului reg. ung. de culte si instructiune publica dto . . . prin

care se notifica rezoluțiunea prea înaltă ce a urmatu la reprezentatiunea consistoriului arhidieceșanu dto. . . asternuta Maieștății Sale în cestiunea ajutoriului de statu. —

Se decide a se dá raportulu împreuna cu tóte actele apartienetórie acestei cauze unei comisiuni de 9 membri spre consultare în sensulu regulamentulu afacerilor interne.

Spre a se potea întielege asupra membrilor din comisi'a provocata în Nrulu precedentu, se suspinde șiedinti'a pentru 15 minute.

Redeschidiendu-se șiedinti'a, la propunerea presiđiului, — șinodulu alege în comisi'a provocata mai sus pre deputatii: Zacharia Boiu, Ioan Papiu, Ioan Ratiu, Ioan Petricu, Galaction Siagau, Rubin Patiti'a, Petru Truti'a, Ioan Slaviciu si Dr. Ioan Mihu.

Șiedinti'a procsima se anuntia pe mane la 10 óre înainte de amédi.

La ordinea dilei raportulu comisiunei.

Șiedinti'a se incheie la 11¹/₂ óre nainte de m.

Am reprodușu acestea dupa „Telegrafulu Romanu,” ér despre cele petrecute în șiedinti'a a dou'a umu corespondente alu nostru din Sibiiu ne serie, ca dupa lungi debateri șinodulu arhidieceșanu în șiedinti'a a dou'a a luat urmatoriulu concludu:

1. „Avend în vedere: că guvernulu nu a avutu si nu póte se aiba motive fundate, de a alterá dispozitiunile rezoluțiunii preainalte din 29. Maiu 1861:

„avend în vedere, că dispozitiuni, cá cele luate fatia cu biseric'a nóștra, nu s'au luat fatia cu nici un'a din celelalte biserici autonome din patria, de asemenea ajútórate din partea statului;

„avend în vedere, că prin punerea în lucrare a acestoru dispozitiuni se distruge în cleru legatur'a canonica si se șguduie adencu disciplin'a bisericésca;

„avend în vedere, că prin aplicarea acestoru dispozitiuni dupa experientiele de pana acum se deschide calea la multe abusuri si abnormități, prin cari s'ar puté zadarnici parintésca a intentiune exprimata de Maieștatea Sa Preagratosulu nostru Monarchu la acordarea acestui ajutoriu, cá dintrensulu șe se impartásiésca numai preoti seraci, luminati si zelosi în implinirea eșiamarii lor;

„avend în vedere, că aceste dispozitiuni jignescu adencu autonomi'a si libertatea ce i s'a garantatu bisericii nóștre prin legile tierii: *Șinodulu cu adenca dherere ia actu*, cá dupa exmisulu ministerialu din 4. Maiu a. c. nr. 16013 a remasu neconsiderata reprezentatiunea asternuta Maieștății Sale în obiectulu acest'a, — remane pe langa hotarirea luata cu privire la acestu ajutoriu sub nr.ii 50 si 51 ai sesiunii ordinaré din acestu anu, si declara de nou: *cá sub condițiunile din normativulu ministerialu din 18. Ianuaru 1884 ajutoriulu de statu de 24.000 fl. nu-lu póte primi neputendu-lu considerá, cá pe unulu datu bisericii.*“

2. „Relativu la șum'a de 4000fl. pusa la dispozitiunea Archiepiscopulu spre a o impartii între preoțimea arhidieceșana, — considerandu cá în privinti'a impartirii acestei'a nu se reserva organeloru politice ingerenti'a necompetenta, si considerandu, cá patriotismulu preotimii nóștre manifestatu în fapta în tóte timpurile stá mai pre sus de tóta indoial'a, — Șinodulu se invoiesce: cá Archiepiscopulu se o ridice si se o imparta conform principiiloru cuprinse în preainalt'a rezoluțiune dela 29. Maiu 1861.“

Mus'a pedagogiei în 1885.

Pre cand natiunile mari de astadi cu bunastare materiala si spirituala au luptatu numai pentru progresulu si pentru fericirea lor, Romanii si-au aparatu esistinti'a, luptandu multi secolu contra crudimei masseloru barbare, contra capacitatii si vehementiei furiosulu fanaticismu, pana ce li s'au derimatu institutiunile si li s'au palitu flórea culturai, pana ce li s'a prepaditu aristocrati'a si si-au perdutu bogatiile, pana ce li s'a ștersu si urm'a literaturai si chiar a istoriei lor, pana ce în fine li s'a paralisatu cohesiunea politica-bisericésca.

A repará aceste perderi colosali, a redobandi acesti tesauri ștramosiesci, condițiunile absolutu necesarie pentru esistinti'a nóștra etnica si umana-bisericésca, a ni le însusi érași este o întreprindere, ce au inceput'o deja parinti nostri între critice imprejurári si cu poteri destulu de modest. A redobandi tóte cele perdue si a face facia si recerintiiloru culturale moderne este o opera titanica, si cei ce lucra la dens'a sunt multu de pretiuitu.

Crescerea rationala practica a generatiuniloru cualifica popórele, ca se póta produce insasi fericirea lor.

Barbatii, cari consacra viéti'a lor educatiunei sunt cei mai mari binefacetori ai omenimei; densii sunt isvorulu binelui si alu fericirei ei.

Tuducescu, fericitulu si de pia memoria profesorulu dela institutulu pedagogico-teologicu din Aradu, pre carele mórtea l'a curmatu la inceputulu activității sale de pe terenulu importantu alu educatiunei nationale, ne-a fostu umplutu de șperantie prin diliginti'a lui si prin șciintiele, cari prin lupte cu multe lipse si li-a castigatu. Inse nici de densulu nu ni fú datu a ne bucurá mai multu ca de fericitulu Visarion Romanu, de profes. Popoviciu si de Dr. Zotu. Colegii si elevii lor vor șci se descrie trasuri din activitatea lor pedagogica si maniere din manifestatiunile geniului lor.

Se șperámu ca se va face acéșta si din acelu punctu de vedere, ca noi cei remasi în viétiá bucurosi ne aducem aminte de calitáțile rari si de virtutiele, celoru ce ni-au lasatu pre terenulu luptei, si au trecut meritati dela fericirea eterna; precum si dintr'altu considerante destulu de importantu, si mai verțosu anume pentru ca se dámu materialu trebuintiosu istoriei pedagogiei nóștre nationale ștaverind totu de odata eșemple pentru imitatu celoru ce sunt în viétiá, si se consacra acestei eșiamari.

S'ar crede ca noi atingendu în liniamente generali momente din viéti'a barbatiloru nostri, cand li scriemu biografi'a, i-am disconsiderá si nu li-am dá atentiunea ce li se cuvine; si în adeveru noi șuferimu de șuperficialitate, carea, șinceru vorbitu, nici de cum nu se póte însirá între virtuti.

Vomu șcapá inse si din acestu neajunsu, cand vomu fi fericiti se potemu dá filorulu nostri o educatiune întregá numai dela noi si numai prin noi. Atunci vomu șcapá si de mai multe neajunsuri; dar numai atunci.

Mus'a pedagogiei romane este in adeveru fórte trista. Tuducescu, Visarion Romanu, Popoviciu si Dr. Zotu si marele maestru, autorulu „Pruncului romanu,” autorulu „Romanului,” in care s'a scrisu cu multa petrundere si cu adenca intelegintia multe articole si tractate privitorie la pedagogia romana de catra fericitulu si neuitaverulu taic'a Rosetti, — toti se giescu de dens'a.

Nemuritoriulu Rosetti nu a fostu pedagogu de profesiune; dar negresitu va ocupá unu locu insemnatu si densulu in istoria pedagogiei romane pentru meritulu scrieriloru sale, ce cadu in sfera educatiunei nationale.

Se sperámu, ca si la noi, ca la alte neamuri bine-organizate se vor formá si pe terenulu literaturii pedagogiei specialisti, cari in tign'a vietii loru, in sfera activitatii de predilectiune in tóte ramurile, si in alu istoriei pedagogice vor culege, vor asiediá totu, ce s'a ivitu si se ivesce, ca se nu se pérda nimicu din câtii si câte s'au facutu cu meritu pentru educatiunea neamului nostru.

O económa, carea nu lasa nici farimaturile neinsemnate, ce pica din frangerea panii, sè se pérda, ci le astringe cu bagare de séma, si le folosesece, devine avuta si fericita. Mus'a pedagogiei nóstre nu pré a fostu bine servita de casnicii sei, căci multi dintr'ensii au cautatu se-si stempere fómea in servitiulu altoru muse mai bogate. Onóre celoru ce s'au sciutu jertfi pentru mus'a educatiunei, acést'a de securu va sci se li dea nemuirea, pastrandu-le si dupa mórtre aureol'a meriteloru loru.

Dar in anulu acést'a nu numai mus'a pedagogiei romane giescesce; mus'a pedagogiei germane inca este invetita in adenca tristetia.

Dr. Carl Kehr, consiliariulu scolariu si directoru alu seminariului din Erfurt a trecutu dintre cei vii la 18 Ianuariu a. c.

Profesorulu Gr. Stoy, directorele seminariului din Jena a muritu la 23 Ianuariu a. c. ambii barbati cu reputatiune mare si iubiti.

Carl Kehr nascutu la 6. Aprilie 1830 din parinti seraci a cercetatu scól'a din satulu Goldbach de langa Gotha si s'a distinsu prin talentulu seu. In etate de 16 ani la 1846 s'a inscrisu in seminariulu din Gotha si prin diligintia a fost tot celu dantaiu. Érn'a nu avea lemne; se invelia in patu si aci lucrá. N'a avutu voia pentru chiamarea invetiatorésca. Aveá talentu pentru musica, dar n'avea mijlóce si nu si-a potutu realisé dorinti'a. Din propri'a diligintia s'a deprinsu a dice pre 12 instrumente diferite, s'a deprinsu cu sciinti'a compositiunei si i s'a oferitu unu postu de organistu la o biserica catedrela din Itali'a; in se la staruinti'a tatane-seu s'a facutu si a remasu invetiatoriu contra vointiei sale. In 1850 si-a facutu esamenulu si a fostu aplicatu ca invetiatoriu de modelu la seminariulu din Gotha. S'a casatoritu si a avutu 11 copii, din cari traescu 7. La 1859 fú directoru la scól'a civila si industriala din Waltershausen, la 1863 deveni inspectoru la seminariulu din Gotha. De aci a inceputu activitatea lui literara, prin carea si-a castigatu renume, ce a trecutu de parte preste marginile patriei sale. A scrisu „geometria practica,” carea pana acuma a aparutu in a 6-a editiune. Sub influinti'a marelui pedagogu Carl Schmidt a scrisu alu doilea opu: „Invetiamentulu religiunei crestine in scól'a poporala” doue tomuri, care pana la 1881 a aparutu in a 4-a editiune. La staruinti'a drului Dittes a scrisu renumitulu seu opu „Pracs'a scólei poporale.” La 1866 a edatu dimpreuna cu Schlimbach scrierea „Instructiunea limbei germane in primulu anu de scóla,” carea pana in 1882 a aparutu in a 7-a editiune. A mai scrisu „Indreptariu teoreticu practiculu despre tractarea pieselor de lectura,” aparutu in a 8-a editiune. Kehr a fost redactorele „Foiloru

pedagogice pentru cultur'a invetiatoriloru,” aparute la Thienemann in Gotha. La 1873 a fost chiamatu dela Gotha la Halberstadt ca directoru la seminariu si cu densulu se radicá si se ducea departe renumele seminariului. Din tóte statele s'au dusu pedagogi ca se-lu asculte: din Schwedri'a, din Norwegi'a, din Dani'a, din Rusi'a si Angli'a, din Spani'a, din Franci'a, din Austri'a, din Sacsoni'a, din Romani'a, din Serbi'a si din alte tieri.

Diliginti'a literara a lui Kehr in Halberstadt a produsu in asociatiune cu directorele scólei de fete Kriebitsch „Legendariulu pentru preparandiele germane” in 4 tomuri carele pana in 1882 a aparutu in a 3-a editiune. „Istori'a invetiamentulu poporala germanu” a terminat'o in 1882 in 4 tomuri. Acestu opu de mare importantia pedagogica, si carele ar trebui sè se afe in ori ce biblioteca scolara mai de dómne-ajuta, l'a elaboratu cu multa diligintia in decursu de cincii ani. Bunu renume au si tabelele lui pentru invetiamentulu intuitivu, ce le-a edatu impreuna cu Pfeifer.—

Regimulu prusianu fiind Kehr de mai nainte cavaleru alu ordinului vulturulu rosu IV. clase, l'a provediutu cu vulturulu cavaleriloru ordinului casei de Hohenzollern. Regimulu ducalu de Gotha i-a tramisu crucea cavaleriloru ordinului casei ernestine si regele Serbiei Milanu la distinsu prin crucea de comandoru alu ordinului Takova; éra facultatea filosofica din Jena i-a inmanuatu prin profesorulu dr. Stoy diplom'a de dr. honoris causae. Din Halberstadt a fost stramatatu ér la Erfurt ca directoru alu seminariului cu titlulu de consiliariu scolariu.

Despre Kehr ca catechetu naréza unu fost discipulu alu seu in diariulu invetiatoriloru prusiani urmatórele: Când ni tienea Kehr lectiuni de modelu, de regula cerea cu câtva mai nainte dela noi tem'a. Odata ni-am vorbitu, se-i dámu pentru clas'a superióra a feteloru porunc'a lui Moisi „Se nu pré-cuvesci.” O privire nedescriptibila a ficsatu asupra conscolariului nostru, ce i-a propusu tem'a pofitita; dara n'a disu nici unu cuventu; fetele fura introduse in scóla, si directorulu incepù invetiamentulu. Cu unu fiuru plinu de santienie a strabatutu pre prunce si pre seminaristi, când a inceputu Kehr a vorbi într'unu modu seriosu si cu o vóce mai buna ca de obicei. Desvoltarea tractarii a fost aceasi, cum a luat'o in „Invetiamentulu” seu „religiosu.” Când a ajunsu la partea, că fia-care sè-si iubésca si se stimeze soçiuulu seu,“ si despre relatiunea dintre tata si mama, incepura mai antaiu câteva copile a suspiná, încát cu inctulu plangeau tóte, si un'a dintre copile incepù asia de tare a suspiná, că trebui sè se intrerupa invetiamentulu. Prin ce a produsu Kehr acésta scena de fiori? Numai prin o seriositate plina de santienie, ce o potea esprimá, nu prin astfelu de mijlóce, cari trebuescu retienute in departare dela invetiamentu.—„Conduceti copilele afara!” —dandá directorele. Dupe acea se întórse spre noi cu intrebarea, că pentru ce i-amu propusu noi togmai acésta tema. Respunsulu ni fú: pentru că o tieneamu de fórte grea. „Se Vi-o spunu; pentru că DVóstra insi-ve moralicesce nu sunteti curati!” Si acuma incepù se ni tienea si nóua o lectiune despre a siésea porunca; si recunoscu, că când densulu terminá cu cuvintele: „Asia, acuma esplicai si seminaristiloru mei a siés'a porunca!” — mi curgeau mie si altor'a lacrimel preste obrazi. Asiu voi se-lu vedu pre altulu, carele ar poté produce asia ceva asupra unoru teneri de dóuedieci de ani!—

Kehr se odichnesce in pace deplansu de tóta invetiatorimea.—

Mus'a pedagogica romana si germana este anulu acést'a in gele. Gelesce pre apostolii luminei.

Ion Simu.

Obligamentu moralu.

Noi subscrisii elevi absolvendi ai teologiei gr. or. romane din Aradu, nainte de a-ne desparti de institutuliu in care amu petrecutu in iubire fratiésca reciproca timpulu de trei ani, spre mantinerea acestei relatiuni cordiale si mai departe in viéti'a publica sociala ne deobligamu prin acést'a cu totii dinpreuna pe aceea ce avemu mai pretiosu si mai santu, pe onóre, pe caracterulu nostru de teologi la urmatóarele :

1. Ca, dupa espirarea unui intervalu de 10 ani a-deca in a. 1895 in Duminec'a tergului de tómná din Aradu toti acei'a, cari vom fi in viéti'a si respectivii, cari vor avea familia, dupa posibilitate dimpreuna cu acést'a, ne vom presentá in Aradu la localitatea designata de secretariu in contielegere cu ori cari alti doi colegi aci subscrisi. —

Observámu ca adausu la punctulu acest'a, ca nime nu se póte scusa' a pentru neinfatiore din caus'a nemultiemirei cu positi'a ce o ocupa in societate, séu din cauza ca se afla prea departe de locul defiptu pentru intrunire.

Nu se considera de cauza pentru absentare eventual'a imprejurare critica finantiara.

Dela neinfatiore se absólva : a) prin casu de mórte. b) prin morbu documentatu cu atestatu medicalu trimisu celu putienu cu 24 de óre nainte de diu'a intrunirei secretariului. c) mai apoi imprejurári straordinare neprove-diute despre cari e cuviinciosu a reportá secretariulu érasu cu 24 óre nainte de terminu d. e. militia etc.

2. Toti vom informá pe secretariulu nostru prin epistola in fiesce care anu si a-deca in lun'a Septemvre despre locul ubicatiunei si starea in care ne vom afla.

3. Despre mórtea óre-carui dintre noi, are a relatá numai decát secretariului acela, care se afla mai aprópe de locuinti'a defunctului.

Spre administrarea referintieloru nóstre comune denumimú cu deplina incredere pe Demetriu Barbu de secretariu alu nostru, carui'a i se impunu urmatóarele datoriintie : a) a informá dupa o contielegere prealabila cu ori cari doi fosti colegi pe toti subscrisii in privinti'a localitáti, in care avem se ne adunámu peste 10 ani, — observandu, ca informatiunea se se faca cu 14 zile nainte de terminu pe cale jurnalistica ori prin epistola, b) a primí tóte adresele amintite sub punctulu 2 ; c) fiindu insciintiatu despre vre unu casu de mórte, se aduca acést'a pe cale epistolara la cunoscinti'a tuturor subscrisioru numai decát. d) La recercarea ori carui'a dintre noi, a dá deslucirile necesarie in vre o cestiune comunicata cu densulu. e) a avisá pe subscrisii despre eventual'a stramutare a locuinti'e sale. f) cu ocasiunea adunárii a aduce la cunoscinti'a casurile mai momentuóse, precum si epistolele de interesu comunu. g) a admoniá de dóue ori pe acei'a, cari nu obsérva p. 2 ; é r la casu de o nepasare si mai departe a avisá pre toti despre acést'a.

Negligandu secretariulu susu indegetatele detorintie pentru prim'a óra se provóca cu seriositate din partea aloru 3 subscrisi la observarea acelor'a, la repetire se admoniazá si a trei'a óra i-se comunica neincredere si destituirea pe cale jurnalistica si epistolara.

Pentru evitarea iregularitáti eventuale, ce s'ar ivi in administrarea referintieloru nóstre comune provenita in urmarea mortii secretariului, ori destituirea lui, se denumescce pentu acést'a de fiitoriulu secretariu Georgiu Rusu.

4. Scopulu intrevederei nóstre dupa 10 ani dela absolvare este, cá se ne dámu seama unulu altui'a despre activitatea nóstra in viéti'a publica, si in specialu se arétámu, incát am promovatu in positiunea, in carea ne vomu aflá, — interesele bisericeii si natiunei. De aceea fiecare din

noi va veni pregatitu a face unu reasumatu alu activitáti sale de 10 ani.

Acestu obligamentu moralu cetindu-se cu vóce inalta in presinti'a tuturor'a aprobandu-se se subscrie si se estradéza fie-carui'a câte unu esemplariu.

Aradu, in 2. Iunie st. v. 1885.

<i>Martianu Andru, m. p.</i>	<i>Ilie Motiu, m. p.</i>
<i>Dimitrie Barbu, m. p.</i>	<i>Romulu Nestor, m. p.</i>
<i>Sigismundu Bejanu, m. p.</i>	<i>Alessandru Papp, m. p.</i>
<i>Gavrilu Bodnariu, m. p.</i>	<i>Emilianu Popoviciu, m. p.</i>
<i>Ilie Cocosiu, m. p.</i>	<i>Moise Popoviciu, m. p.</i>
<i>Vasilii Deheleanu, m. p.</i>	<i>Vasilii Popoviciu, m. p.</i>
<i>Nicolau Fizesianu, m. p.</i>	<i>Georgiu Rusu, m. p.</i>
<i>Nicolae Florea, m. p.</i>	<i>Ioanu Siarandanu, m. p.</i>
<i>Moise Grozescu, m. p.</i>	<i>Sava Seculinu, m. p.</i>
<i>Valeriu Malesiu, m. p.</i>	<i>Ioanu Stefanescu, m. p.</i>
<i>Ioane Miclosiu, m. p.</i>	<i>Petru Ves'a, m. p.</i>
<i>Ioan Micu, m. p.</i>	<i>Ioanu Vladu, m. p.</i>

Ateneulu romanu.

Biroulu ateneului romanu din Bucuresci se adreseza catra publiculu romanu cu urmatoriulu apelu :

„Catra amicú culturei nationale !

„Publiculu romanu, cu o necontentita simpatie, a incuragiatu misicarea intelectuala inceputa sub auspiciile Ateneului.

„Elu a potutu constatá tóte silintiele ce Ateneulu, in timpu de doue-dieci ani, si-a datu pentru a desceptá in capitala, si in urma a-lu respandí in tóta tíer'a, gustulu ocupatinniloru sciéntifice, literare si artistice.

„Elu a potutu aseminea a se convinge de utilitatea institutiuniloru ce au isvoritu dela densulu si anume :

1. *Societatea pentru invetiatur'a poporului romanu*, cu scólele sale normale, cu scólele sale de meseriasi, din care a esitu „Societatea Concordi'a," cu scólele sale de adulti pentru instructiune civica si instructiune generala.

2. *Societatea filarmonica romana* cu concertele sale simfonice si silintiele de a respandí in publicu gustulu musiceii clasice.

3. *Societatea amiciloru de Bele-Arte* cu prim'a espositiune artistica generala ce s'a organizatu in tíera si incercarile de a desceptá gustulu arteloru plastice.

„Astadi Ateneulu, inradecinat in inimile tuturoru, gratia publicului luminatu, crede momentulu sositu de a constrú unu edificiu, care se-i serve de domiciliu nu numai lui si societátiloru isvorite dela densulu, dar inca si acelor'a de initiativa privata, ce urmarescu unu scopu analogu cu alu seu si anume : *Societatea geografica, Societatea corpului didactitu, Societatea politechnica si Societatea sciéntieloru medicale.*

„Astfelu Ateneulu continua a remané credinciosu misiunii ce si-a impusu, inca dela creatiunea sa, de a fi promotoriulu si sustiitoriulu tuturoru lucruriloru si activitatiloru ce au dreptu tianta finala : *Instructiunea si educatiunea nationale.*

„Societátile sus enumerate vor avé in edificiulu Ateneului unu salonu comunu, care va servi pre rendu la intrunirile particulare ale membriloru Comitetaloru loru. Impregiurulu acestui salonu se vor grupá incaperile destinate a servi de cancelarii si a le pastrá archivele, purtand, fiecare la intrare, inscriptiunea destinatiunii sale speciale.

„Prelanga o mare sala ce va contiené bibliotec'a Ateneului, care va purt'a denumirea de bibliotec'a *Scariata*

Rosetti si va fi deschisa publicului, va esista inca o sala analoga destinata bibliotecelor particulare ale celorlalte societati.

„Sal'a principala a edificiului, consacrata conferintierilor Ateneului, va servi inca pentru concertele societatii filarmonice pentru intrunirile generale ale membrilor celorlalte societati precum si pentru alte ocupatii intelectuale ce vor intra in cadrul Ateneului.

„Art'a pura si artele aplicate (arte decorative si artele industriale) si vor ave fiecare cate o sala speciala, un'a, consacrata espositiunilor si colectiunilor artistice propriu dise; alt'a, destinata a contine unu museu, industrialu, avend o mare incapere pentru studiulu artelor desemnului. Industri'a va fi in vecinatatea artei de care — ca in tote scolele cele mari de civilizatiune — va cauta a se inspira in diversele sale manifestatiuni. Art'a se va cobori catra industrie seu mai bine industri'a va cauta a se inalta catra arta.

Domniloru si iubiti compatrioti!

„Nu este nevoie a insista asupra insemnatii conceptiunii, cu care ne prezentamu inaintea Dvostre. Ateneulu, precum si societatile de cultura ce enumeramu nu si vor asigura existinta si nu vor ajunge la complet'a lor dezvoltare pre cat timp nu vor ave unu domiciliu alu lor propriu.

„Cine nu intelege inca semnificatiunea si importantia unui edificiu, in care — luand unu corpu si cristalizanduse marele principiu de fortia si productiune alu statelor si societatiilor moderne, principiulu initiativei private — si vor gasi unu punctu de radiem si de realizare asociatiunile ce si propunu in sfera lor de actiune, se destepte si, in acelasi timp, se coordone tote activitatile si tote energiile inteligentiei nationale.

„Unu asemenea edificiu destinat a deveni in capital'a Romaniei unu adeveratu templu alu artei si sciintiei, trebuie se fie inainte de tote o opera de arta. Dupa planurile ce s'au facutu, si dupa o estimatie aprocsimativa, suma trebuitoare pentru a-lu inaltia se ridica intre cinci si siese sute de mii de lei.

„Ateneulu, dispunend numai de unu fondu de 200,000 lei, invita pe toti amicii culturei de a se asocia cu densulu pentru a incepe si termina impreuna o opera eminamente utila si eminentemente nationala.

Domniloru si iubiti compatrioti!

„Daca exista instr'unu statu interese transitorii si de partidu, esista, mai presus de densele, interese permanente si exclusivu nationale.

„Ateneulu este si voesce pururea a remane in dezvoltarea conceptiunii cu care se presenta inaintea tierii, interpretulu acestoru din urma interese.

„Pe acestu terenu avemu intin'a convictiune ca vom gasi — pre langa unu inaltu spriginu in patronagiulu MM. LL. Regele si Regin'a, acesta inalta expresiune a intereselor nationale — unu ajutoriu puternicu in guvernul si la toti Romanii bine cugetatori, astfelu incat, prin unu aventu comunu, se contribuim cu totii a pune Romania pe calea de a-si indeplini misiunea ce ii impune atat situatiunea sa geografica cat si trecutul seu istoricu, adeca de a deveni pe confinele Occidentului si Orientului unu centru din care se respandisca asupra poporelor Europei orientale radie de lumina si civilizatiune.

Biuroulu Ateneului:

Presiedinte: *N. Cretulescu*. Vice-presiedinti: *C. Esarcu*.
P. S. Aurelianu. Secretari: *Gr. N. Mano*. *C. Stanescu*.
Cassariu: *C. M. Tatarescu*.

D i v e r s e.

* *Esamenele la institutul pedagogico-teologicu* s'au inceputu Joi'a trecuta, si se continua sub presidiulu Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu si in fiinta de facia comisiunei esmise ad hoc din partea consistoriului eparehialu. Despre rezultatulu acestoru esamene vom vorbi mai pre largu in nrulu viitoriu.

* *Himenu*. Dlu Aureliu Belesiu, inspectoru general clas'a prima in ministeriulu de agricultura, industria, comereciu, si domenie din Bucuresci si-serbeza astadi in 9/21 Iunie cununi'a, cu amabil'a domnisióra Aglai'a, fic'a dlui Enache Cantemir, deputatu in camer'a Romaniei si proprietariu din Buhusi, districtulu Neamtii in Moldov'a. Ca cumetri voru functiona la actulu cununii dlu Radu Michaiu, ministru de interne si dlu A. Stolojanu, ministru de agricultura, industria, comereciu si domenie,

Asociandu-ne si noi la bucuria celor doue familii, cari serbeza cununi'a fiiloru lor, dorimu miriloru vietia fericita!

* *Fundatiunea Ilustritatiei Sale dnului episcopu Michail Pavel*. Zelosulu episcopu alu diecesei gr.-cat. de Oradea-mare Ilustritatea Sa dlu episcopu Michail Pavel a adausu la sirulu faptelor sale frumoase o noua fapta maritimosa, prin facerea unei fundatiuni de 30,000 fl. Acesta fundatiune, asemenea celei'a de 50,000 fl. facuta in anulu trecut are de scopu a intregi eventualele lipse ale celorlalte fundatiuni diecesane. Acestu faptu martietiu alu Preasfintiei Sale se lauda prin sine si va asigura nesmintitu Archiereulu recunoscentia posteritatii. In unu timpu scurtu Ilustritatea Se episcopulu *Michail Pavel* a depuratu marile datorii remase de antecesorulu seu, a asigurat cu inima romanésca prin fundatiuni esistentia gimnasiului romanu din Beiusiu si continua a fi vrednicu urmasiu alu fericitulu episcopu Vulcanu.

† *Necrologu*. Aureliu Popescu, candidatu de notariu, fiulu parintelui Vasiliu Popescu din comun'a Nadasiu dupa unu morbu greu a incetat din vietia in 17 Iunie c. n. a. c. — lasandu in celu mai profundu doliu pre parinti, rudeni si amici. Remasietiele pamentesci ale defunctulu s'au depusu ieri spre odichna eterna in cimiterulu din Nadasiu.

Fie-i tierin'a usióra!

* *Esamenele scololoru centrale gr. or. romane din Brasiovu* cu finea anului scolasticu 1884/5. Esamenele de promotiune scripturistice si verbale la scolele medii incepu in 3 Iunie a. c. v. Esamenele publice: A) La scolele medii (gimnasiu, scola comerciala si reala.) Luni in 24 Iunie, 10—12 ore clas'a V de fete din tote studiile. — Sub durat'a examenului vor fi espuse lucrurile de mana ale eleveloru de cl. IV si V de fete. Marti in 25 Iunie: clasele I—VII gimn. Mercuri in 26 Iunie; clasele I—II comerciale si clasele II—IV reale. Joi in 27 Iunie: clas'a I reala. B) La scola elementara capitala in 19 si 20 Iunie. Esamenele se incheie cu cantari; ér la clas'a de copii IV si V, precum si la clas'a de copile III si IV vor premerge cantariloru respunnsurile din gradinaritu. C) 1. Esamenulu oralu de maturitate la gimnasiu va fi in 21 si 22 Iunie; 2. Esamenulu oralu de maturitate la scola comerciala in 17 Iunie Esamenulu de maturitate este publicu; esclusi sunt numai scolarii dela scolele medii si populare. La 29 Iunie dupa serviciulu divin cu rugaciune de multimita in biseric'a S. Nicolau din Scheiu, se va incheia anulu scolasticu 1884/5 cu cetirea clasificatiuniloru si distribuirea premiiloru in sal'a cea mare a gimnasiului. La aceste esamene precum si la festivitatega de incheierea anului sco-

lasticu are onóre directiunea a invitá pe toti amicii si binevoitorii scóleloru.

* *Obiecte de valóre istorica* au aflatu nescelucratori romani sapandu in gradin'a canturului romano-catolicu din Aiudu. Aceste obiecte paru a fi párti ale unui lucsuosu hamu de calu. Intre ele sunt mai multe tablítie rotunde de argintu, frumósu lucrata, pre un'a din ele se vede santulu Georgiu, impodobitu cu petri scumpe. S'a mai gasitu unu lungu lantiu de argintu, o mare semiluna totu de argitu cu anulul 1550, si mai multe monete din anii 1519—1560.

* *Unu copilu nascutu in timpulu funeriiloru lui Victor Hugo.* — In mijloculu triumfalei serbari postume a lui Victor Hugo, s'a intemplatu ce-va uimitoriu, poeticu totdeodata si fórtu gravu, cáci ar fi pututu aruncá disordine in cortegiú, asia de admirabilu condusu. Unu copilu s'a nascutu in multime, pe trotuarulu bulevardului Saint-Germain.

La coltiulu unei strade niste strigate atrasese politi'a si pe municipali caletori, apoi Cortegiulu porni si copilulu fu dusu nu se stie unde.

Ce va deveni? Cum i-lu vor botezá? Nasiulu trebuie se-i caute in operele lui Victor Hugo unu nume gloriosu: Hernani, Enjorlas, Valjean, Gilliat, Marius daca e baiatu; Eponine, Esmeralda, Fantine, Cossette, daca e fata.

Intr'o séra, la Oper'a Comica pe cand se jucá *Manon Lescault*, unu copilu se nascu in galerie. O numira Manon. Numele erá straniu alesu, dar si Manon i-si are loculu seu la sórele artii. Ce s'o fi facutu dens'a?

Am dori se ni se spuie profesiunea parintiloru copilului venitu in lume la ór'a unu, dupa pranzu, bulevardulu Saint-Germain, in fati'a corónei ómeniloru de litere. S'ar putea urmári mic'a creatura, — Cossette séu Marius, — ori mai bine Victor séu Mari'a, — fiind cá poetulu purtá ambele nume, — si ar fi atingetoriu sè se vaza crescandu finulu s'au fin'a lui Victor Hugo mortu.

* *Invierea generalului Grant.* — Sciinti'a americana s'a insielatu; ea condamnase pe generarele Grant, si acést'a nu mai erá de cât o afacere de câteva óre, si cu tóte acestea generarele traiesce inca.

De câte-v'a dile se preumbla, insotitu de fiulu de si credintiosulu seu negru, in Central-Park din New-York.

Degjá se vorbesce ca ilustrulu generare are se fia tramisu la baile de la Cattkils séu in Californi'a, atât de siguru pare ca are sè se vindece.

La inceputulu lunei Maiu, bolnavulu se afla fórtu reu; la finele lunei elu inviéza din morti, pe cand medicii americani cei mai invetiati ii numerau órele ce are se mai traiesca. Este adeveratu ca generarele se credea cu totul perdutu; elu si-luase adio dela ai sei, dictase ultimele sale vointie si rugase pe medici in terminii cei mai miscatori pentru a-lu las'a se móra liniscitu.

Intre alte particularitáti din viéti'a acestui omu ar fi avutu si pe aceea d'a ceti articole fórtu frumóse necrologice, cari au aparutu in diu'a aniversara a omorului lui Abraham Lincoln si-a capitulatiunii Richmond; acést'a di trebui'a se fia diu'a mortii generarelui.

Ómenii reu voitori, si sunt multi dincolo de Ocean ca si in Europ'a, pretindu ca s'a jucatu o adeverata comedie si ca starea disperata a generarelui a coincidatu cu presentarea bilului care ii asigura o pensiune pe viétia! — Si lucru ciudatu, in acea di, fostulu asociatu, J. Fish, care a insielatu pe gererarele Grant, comparea naintea iustitiei. Dar tóte acestea sunt totu atât de false ca si legend'a unei vindecari neasteptate in care intervine degetulu lui Ddieu. Cât pentru facultatea de medicina, ea se afla

in cea mai mare incurcatura, avend in vedere ca daca cu adeveratu, este canceru, apoi atunci nu se vindeca decât intr'o miie de casuri unulu. Si este de parere ca acést'a vindecare n'are se fia decât momentana.

* *Remediú nou contra colerei.* — Sub acestu titlu „Spitalulu“ reproduce din „Révúe scientifique“ dela 30 Maiu urmatórele: Desi intrebuintiatu acum 30 de ani, acestu remediú va para nou pentru multi, — Capitánulu unei corabii de emigranti, perduse câteva bolnavi atinsi de colera in timpulu trecerei din Europ'a in Americ'a. Fiindca tóte medicamentele obicinuite se intrebuintiasere fara nici o isbanda, acestu capitánu, probabilu mare amatoru de condimente, ordoná acestu remediú fórtu simplu: sè se puna o lingurítia de ardeiu pisatu si o lingura de sare in 30 centilitri de apa ferbinte si sè se absórba acestu lichidu pe cât se póte mai caldu. Isband'a a fostu neasteptata, toti bolnavii cari au intrebuintiatu retiet'a capitánului s'au vindecatu ca prin farmecu.

* *O vrajítóre condamnata la inchisóre.* — „Curierulu Balasan“ din Iasi povestese urmatórele: „Cine óre se mai puté asteptá ca si la finele veacului alu 19-lea se voru gasi individi atât de nerodi, ca se mai erédia in farmece tiganesci si descáncece babesci. Cu tóte acestea faptulu ce-lu vom descrie mai la vale ne dovedesce, cá inca nu s'a sterpitu cu deseversire sementi'a celorlu creduli in astfeliu de secaturi. Éta in resumatu faptulu: In un'a din dilele lui Augustu, anulul espiratu 1884, se intelnesce in tergulu Harlau, jud. Botosiani, fat'a Ilean'a Th. Ghioiu cu tiganca Ilean'a, si luandu-se amendóue la vorba despre maritisiu si despre fericirile lumesci, acést'a din urma reusi a ademini pe cea dantaiu ca se o vrajésca, promitiendu-i cá va avea tot ce va dori. Astfeliu mergend amendóue la locuinti'a tiganeci din numitulu tégú (luand mai antaiu dela fata 15 bani spre a cumperá ceara), acolo tiganca luandu o strachina cu apa, o pune in capulu fetei si incepe a o descantá prin diferite cuvinte ridicule, tienendu in mana mai multe burueni si busuiocu. Dupa acést'a, luandu-i margelele dela gát, cerceii din urechi si unu inelu de pe degetu, le-a pusu in strachin'a cu apa, descantandu mereu, unde pe furisi a turnatu si putienu chinavaru, prin care inrosindu-se ap'a, a aretat'o pacientei, spunendu-i cá i s'a facutu si de aceea s'a inrositu ap'a si cá trebuie neaperatu se-i faca de desfacutu. Pentru acést'a operatiune i-a pretinsu se-i lase fust'a de pe ea si se plece acasa spre a-i aduce inea o fusta, o camasia, unu bréu rosii, unu valiceru, dóue stergare, o polcutia, unu servetu, o gaina négra si 21 lei. In adeveru, nu trecu unu timpu indelungatu si biat'a fata facu ce facu, si aduse completu tóte obiectele pretinse de vrajítóre (numai spre a se vedea in fine maritata, fiind cam tomnatica.) Serman'a credea, cá prin acést'a va fi bogata si fericita!? Tieganc'a vieléna, simulandu cá scóte si ea 29 lei dintr'o lada, se face cá-i amesteca cu cei primiti, si-i pune pe toti intr'unu botiu de mamaliga, dar in realitate nu erá decâtu o piatra. Vrajítórea depune in man'a fetei acelu botiu si-i dise ca se-lu ingrópe la tulpin'a unui copacu remarcabilu, fara ca sè se incerce vre-o data ca se-lu desfaca si se-i vadia contienutulu, cáci atunci i s'ar sgérci manile si piciórele, promitiendu-i cá nu va trece multu timpu si va capetá tot ce doresce, si cá botiulu se va pface in bani. Biat'a fata vedindu cá dupa o asteptare indelungata ilusiunile si visurile ei nu se mai realiséza, in disperarea de care erá coprinosa, a inceputu a se plange pe la multe cumetre si prietene, care vedend'o insielata, au denuntiatu faptulu autoritáti locale, si astfeliu tribunalulu din Botosiani fiind sesidiatu de acést'a comica afacere, a condamnatu pe vrajítórea la 4 luni de inchisóre, ér Curtea sect.

II., judecandu din nou actiunea dupa apelulu tigancei, i-a redusu pedéps'a la 15 dile inchisóre, condannand'o si la despagubirile incercate de pacienta.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu vacantu de invetiatoriu la scól'a gr. or. rom. din **Partosiu**, in prot. Ciacovei se escrie concursu cu termin de alegere pana in **7 Iuliu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt:

- 1) 300 fl. salariu in bani,
- 2) spesele conferintiei invetiatoresci 6 fl.
- 3) pausialu invetiatorescu 6 fl.
- 4) $3\frac{3}{4}$ jugere pamentu aretoriu.
- 5) 8 metri de lemne pentru invetiatoriu.
- 6) 24 metri de paie pentru incalditulu scól'ei.
- 7) dela inmormontari unde va fi pofritu 20 cr. cortelu liberu cu gradina.

Recurentii au se produca atestatu de botezu ca sunt romani gr. or. apoi testimoniu de preparandia si de calificatiune buna, si esamenu din limb'a magiara.

Recursele astfeliu instruite si adresate comitetulu parochialu din Partosiu, sunt a se trimite Pré On. Dnu Paul Miulescu protop. si insp. de scóle in Ciaco'a, pana la **1 Iuliu 1885.**

Partosiu in 2 Iuniu 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **PAUL MIULESCU**, m. p. protopres. si insp. de scóle.

—□—

Pentru vacant'a parochia de clas'a a III-a din comun'a **Dragsin'a**, protopresviteratulu Jebelului, comitatulu Timisiului prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana in **7. Iulie a c.**

Emolumintele sunt: Un'a sesiune comasata pamentu aratoriu, stol'a usuata dela 112 case, biru parochialu si adeca: dela 84 de case a $\frac{1}{4}$ éra dela 28 case a 5 oche parte grâu parte cucuruзу.

Se observéza cá alegendulu are a dá in totu anulu 10 jugere din mentionat'a sesiune pentru impacarea restantiei de contributiune care se urca la 600 fl. v. a. pana la total'a desplatire, catra acést'a pana in finea lunei lui **Martie 1886** are se deie veduvei preotese din venitululu stolaru si din biru jumetate.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie au a-si tramite recoursele cu documintele prescise de stat. org. si in inielesulu regulamentulu pentru parochii pana la mai susu indicatulu terminu D. protopopu **Alesandru Ioanovicu** in **Jebelu.**—

Terminulu de alegere se va publicá cu 8 dile mai nainte in S. bisericu din **Dragsin'a.**

Dragsin'a, in 2. Iunie 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

—□—

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu a scól'ei elementara a comun'ei **Armónis**, de prelegere in limba romana si magiara.

Emolumintele acestea sunt:

- 1) 300 fl. salariu anualu
 - 2) 12 metri de lemne.
 - 3) cortelu corespundietoriu cu gradina de legume.
- Recurentii sunt avisati a produce a) Actulu de etate si religiune. b) Actele despre capacitate. c) Actulu de calificare. d) Atestatu despre limb'a magiara. e) Atestatu despre ocupatiunea deşpana acuma.

Petitiunile instruate cu timbrele prescise in legile sustatóre si adresate catra inaltulu Minist. reg. de cultu pana in **15 Iuliu 1885.** Congregatiunei Comitatense a comitat. **Krassó-Szórény** a-se substerne.

Se observéza intru altele cumca invetiatoriulu denumitu are dupa ritulu romanescu si servitiile de cantoru a-le respunde, — mai departe cumca petitiunile indate prea amanatu, séu instruate contra concursulu nu se vor luá in considerare.

Armónis in 12 Iuniu 1885.

GODIANU, m. p.

presied. consiliulu scolariu.

—□—

Pentru vacant'a parochia de clas'a II. din comun'a **Dezn'a**, in prot. Buteniloru prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana la **a 6-a Dumineca dupa Rusalii** (23 Iuniu v.) a. c. in carea di va fi si alegerea.

Venitele acestei parochii sunt:

- 1) un'a sesiune pamentu aratoriu,
- 2) biru parochialu cáte 1 mesura, resp. $\frac{1}{2}$ mesura cucuruзу sfarmatu dela casele fara pamentu.
- 3) stolele indatinat dele 117 case si dela lucratorii fabriceloru de feru, ce apartienu la acésta parochia.
- 4) cuartiru comodu de 4 chilii in cas'a parochiala proviedute si cu supraedificate economice si cu dóue intravilane. Tóte computate la olalta resulta unu venitu de 760 fl.

Dela recurrenti se recere: a) a produce testimoniu de calificatiune pentru parochii de clas'a II. b) testimoniu despre absolvarea celu putienu a 6 clase gimnasiali. c) a se presentá vr'odata in biseric'a din locu spre a-si aretá desteritatea in oratori'a bisericéscu.

Preotii chirotoniti si in servitiu de mai multi ani au preferintia; cei binemeritati pe terenulu bisericescu si culturalu vor fi recomandati la poporu cu atát mai vertosu, cá alegendulu are se fie si inspectoru scolariu in cerculu proiectatu alu **Deznei.**

Recursele se se substérna pe calea oficiulu protop. din **Buteni (N. Butyin)** com. **Aradulu.**

Dezn'a, la 21 Maiu 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **CONST. GURBANU**, m. p. protopresviteru.

—□—

Licitatiune minuenda.

Pentru repararea biseric'ei romane gr. or. din comun'a **Aliosiu**, in protopresv. **Lipovei**, prin acésta se escrie concursu de licitatiune minuenda pre diu'a de **23. Iuniu (5. Iuliu) a c.** diu'a la 10 óre, conformu preliminarulu de spese aprobatu din partea Ilustritatei Sale Domnulu Episcopu dto 28. Maiu a. c. Nr. 2073.

Condituniile si preliminarulu se potu vedé la subscripsulu presiedintile.

Dela intreprindietori se poftesce ca pre diu'a amintita se se presenteze in fati'a loculu, si numai acei'a vor poté licitá carii vor depune vadiu de 10%.

Contractulu ce se va incheiá cu intreprindietoriulu delocu dupa licitatiune — va avé valóre numai dupa aprobarea venerab. Consistoriu.

Aliosiu, in 4. Iuniu 1885.

Vasiliiu Zamfirovicu, m. p. **Veniamin Martini**, m. p.
pres. Comit. par. not. Comit. par.

—□—